

Bartłomiej Zadworny

ORCID: 0009-0005-2616-0103

Polityka bezpieczeństwa w kampanii wyborczej Prawa i Sprawiedliwości w latach 2019 oraz 2023

W 2015 r. Prawo i Sprawiedliwość w wyborach parlamentarnych wraz ze swoimi koalicjantami przejęła władzę w kraju. Wygrana ta rozpoczęła okres burzliwych zmian i reform na wielu płaszczyznach związanych ze wszystkimi aspektami życia społeczno-politycznego w Polsce. Praca ta zostanie poświęcona wizji polityki bezpieczeństwa w kampaniach wyborczych w latach 2019 oraz 2023 do Sejmu i Senatu RP. Analizie porównawczej zostaną poddane kluczowe aspekty zarówno w kreowaniu polityki bezpieczeństwa wewnętrznego, jak również zewnętrznego.

Sytuacja społeczno-polityczna w Polsce na przestrzeni lat 2019–2023 była niezwykle dynamiczna oraz pełna istotnych zmian, które miały bardzo istotny wpływ na wyniki wyborów parlamentarnych, a szerzej na całe życie społeczne oraz gospodarcze. Pomimo iż praca podnosi się do kluczowych aspektów związanych z polityką bezpieczeństwa państwa, należy nawiązać do kluczowych aspektów, które miały wpływ na kreowanie sytuacji polityczno-gospodarczej oraz społecznej.

Od momentu zwycięskich wyborów parlamentarnych w 2015 r. rządy PiS rozpoczęły i kontynuowały zapowiadane reformy¹. Do wyborów w 2023 r. partia Jarosława Kaczyńskiego wraz z koalicjantami dominowała na scenie politycznej, realizując rozbudowaną politykę socjalną, reformy w systemie sądownictwa oraz, co szczególnie ważne, kładła nacisk na suwerenność narodową, wchodząc w konflikt z wieloma państwami oraz Unią Europejską, przy jednoczesnym zawieraniu umów dwustronnych ze Stanami Zjednoczonymi² oraz umów wielostronnych, jak Inicjatywa Trójmorza³. Pozwoliło to w roku 2019 na ponowne zwycięstwo

---

¹ M. Kolaszyński, *Problematyka bezpieczeństwa wewnętrznego poruszana podczas kampanii parlamentarnej w 2015 roku*, Kraków 2016, s. 222–224

² Zob. więcej, *Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o wzmocnionej współpracy obronnej, podpisana w Warszawie dnia 15 sierpnia 2020 r.*, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20200002153> [dostęp: 15.02.2025].

³ Zob. więcej, <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wydarzenia/inicjatywa-trojmorza--three-seas-initiative,637> [dostęp: 15.02.2025].

w wyborach parlamentarnych, ale w wyborach w 2023 r. pozbawiło partię Prawa i Sprawiedliwości większości parlamentarnej i możliwości sformowania rządu. Zmiany w systemie sądownictwa były postrzegane jako naruszenie niezależności władzy sądowniczej. Reformy w obszarze Krajowej Rady Sądownictwa oraz w Sądzie Najwyższym spotkały się z silnymi protestami strony opozycyjnej, jak również ze strony instytucji europejskich, które zarzuciły Polsce łamanie zasad praworządności.

Równie istotnym elementem były protesty społeczne związane m.in. z zastrzeżeniem przepisów aborcyjnych, przeprowadzonych zmianach w resorcie edukacji, aż po protesty związane z sytuacją osób niepełnosprawnych. Wydarzenia te silnie rezonowały na debatę publiczną i miały duży wpływ na wyniki wyborów w szczególności w 2023 r.

W omawianiu kwestii bezpieczeństwa należy się odnieść do pandemii COVID-19, która miała decydujący wpływ na społeczno-polityczną sytuację w okresie rządów Prawa i Sprawiedliwości. Polityka ta była bezpośrednio powiązana z polityką bezpieczeństwa wewnętrznego oraz zewnętrznego, szczególnie po wprowadzeniu szeregu restrykcji, co przez opinię publiczną było oceniane w zróżnicowany sposób. Wprowadzenie tarcz antykryzysowych, których celem było wspieranie gospodarki oraz obywateli w czasie pandemii, wywoływało kontrowersje dotyczące pomysłów na zarządzanie kryzysem w państwie. Z powodu pandemii opóźnione zostały wybory prezydenckie, co wywołało zamieszanie oraz oskarżenia związane ze sposobem organizacji wyborów i ich przejrzystości. Kluczowym elementem mającym wpływ na realizację reform w zakresie polityki bezpieczeństwa wewnętrznego oraz zewnętrznego, była sytuacja gospodarcza. Pomimo skomplikowanej sytuacji okresu pandemicznego, wykazywała tendencję wzrostową, ale wywołała problemy związane między innymi z inflacją. Wzrost kosztów życia codziennego oraz znaczące zmiany w strukturze zatrudnionych, spowodowany masową migracją zarobkową do Polski, miały bezpośrednie przełożenie na postrzeganie sytuacji gospodarczej przez obywateli⁴. Element ten stanowił wyzwanie modernizacyjne służb związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa wewnętrznego oraz zewnętrznego. Polityka zagraniczna RP tego okresu była nie tylko, jak wymieniono wcześniej, skupiona na silnych relacjach bilateralnych i multilateralnych w wybranych obszarach, ale również zwrócona ku zagrożeniu płynącemu ze wschodu związanemu z rosyjską pełnoskalową inwazją na Ukrainę

---

⁴ Zob. więcej: *Cudzoziemcy wykonujący pracę w Polsce w 2022*, Główny Urząd Statystyczny, 2023.

w lutym 2022 r.⁵ W tym kontekście rząd PiS aktywnie wspierał Ukrainę w walce z rosyjskim agresorem poprzez m.in. dostawy sprzętu wojskowego, innego niezbędnego wyposażenia⁶, ale również poprzez pomoc humanitarną oraz aktywne wspieranie, wraz z zachodnimi aliantami, suwerenności i niepodległości Ukrainy⁷.

Wymienione elementy nie są oczywiście wszystkimi, na które należałoby zwrócić uwagę, ale mają pośrednie lub bezpośrednie powiązanie z bezpieczeństwem wewnętrznym i zewnętrznym oraz mają kluczowe znaczenie dla kreowania tej polityki. W związku z powyższym znalazły one odzwierciedlenie w trakcie kampanii do wyborów parlamentarnych roku 2019 oraz 2023. Bezpieczeństwo w kampaniach wyborczych Prawa i Sprawiedliwości skupione było na kilku ważnych obszarach, które jako całość miały za zadanie zapewnienie stabilności, ochronę interesów narodowych oraz zapewnienie kontroli nad zagrożeniami wewnętrznymi, jak również zewnętrznymi.

Przechodząc do kampanii wyborczej z roku 2019, silnie podkreślane było zapewnienie bezpieczeństwa zarówno w wymiarze wewnętrznym, jak i zewnętrznym, co stanowiło jeden z tematów przewodnich zbliżających się wyborów do Sejmu i Senatu⁸. W tej kampanii Prawo i Sprawiedliwość postawiło na wzmocnienie swojego politycznego wizerunku jako gwaranta polityki stabilności, suwerenności narodowej oraz jedynej partii, która u steru władzy będzie mogła zapewnić szeroko pojęte bezpieczeństwo⁹. Narracja, jaka była prowadzona, odnosiła się bezpośrednio do istotnych elementów mających pośrednie i bezpośrednie przełożenie na bezpieczeństwo państwa.

Zabezpieczenie granic państwowych było jednym z tematów przewodnich poruszanych przez Prawo i Sprawiedliwość. Często podkreślano ten aspekt nie tylko w kontekście nielegalnej migracji, ale również obrony przed zagrożeniami terrorystycznymi. W tej kampanii wyborczej PiS wspierał ideę budowy murów, rozbudowę i modernizację Straży Granicznej oraz zintensyfikowanie kontroli migracji wpływającej do Polski. Silnym akcentem był kryzys imigracyjny w Europie. Koalicja rządząca sprzeciwiła się przyjmowaniu nielegalnych imigrantów,

⁵ Ł. Jureńczyk, *Changing the Importance of Poland in the Security Policy of the United States in the Context of the war in Ukraine*, „Przegląd Politologiczny” 2023, s. 53–64; por. E. Kancik-Kołtun, *War in Ukraine and the sense of security of Polish citizens*, „Historia i Polityka” 2024, 55(48), s. 29–43

⁶ Oficjalne dane na temat przekazanego uzbrojenia można znaleźć na Oficjalnej stronie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wydarzenia/polska-pomoc-dla-ukrainy-plen,93620> [dostęp: 15.02.2025].

⁷ Polska liderem koalicji państw wspierających Ukrainę, Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, Ministerstwo Obrony Narodowej.

⁸ A. Nizio, *Na peryferiach debaty: problematyka bezpieczeństwa wewnętrznego w kampanii wyborczej 2019 roku*, Kraków 2021.

⁹ *Polityka zagraniczna i obronna, program Prawa i Sprawiedliwości*, 2019, s. 171–192.

argumentując, że niekontrolowany napływ osób, które będzie ciężko zidentyfikować, często z krajów objętych konfliktami zbrojnymi, stanowić będzie zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa. Promowana przez PiS obrona granic w kontekście tej nielegalnej imigracji, miała wzmacniać wrazenie skuteczności rządu oraz zapewnienie bezpieczeństwa obywatelom.

Prawo i Sprawiedliwość koncentrowało się na modernizacji i liczebnym wzroście służb mundurowych, wojska, formacji podległych pod MSWiA¹⁰ oraz służb specjalnych¹¹. Szczególnie duży nacisk położono na modernizację sił zbrojnych, której celem miało być zwiększenie liczebności armii oraz jej gotowości bojowej. Planowane szerokie zakupy sprzętu wojskowego miały w możliwie krótkim czasie doprowadzić do wycofania z linii nieperspektywicznego sprzętu pochodzenia radzieckiego. Silny nacisk na inwestycje Obrony Narodowej miał zdaniem Prawa i Sprawiedliwości zapewnić stabilność i bezpieczeństwo państwa.

Cyberbezpieczeństwo zarówno na poziomie instytucjonalnym państwa, jak również na poziomie obywateli miało zabezpieczyć Polskę przed wszelkiego rodzaju cyberatakami¹². Zaznaczono potrzebę silniejszej ochrony infrastruktury krytycznej, szczególnie elementów kluczowych do funkcjonowania państwa, takich jak systemy energetyczne, bankowe oraz telekomunikacyjne, obrona przed cyberzagrożeniami. Przed wyborami parlamentarnymi Prawo i Sprawiedliwość podkreślało istotę i charakter złożoności tej problematyki oraz kierunki ochrony przed atakami, które mogłyby mieć również wpływ na wybory.

Kampania roku 2019 położyła szczególny nacisk na współpracę z Sojuszem Północnoatlantyckim, stawiając go jako filar polskiego bezpieczeństwa¹³. Co chwile podkreślano znaczenie stacjonowania wojsk sojuszniczych na terytorium RP, co zgodnie z narracją Prawa i Sprawiedliwości miało zapewnić nie tylko interoperacyjność sił zbrojnych RP z armiami sojuszniczymi, ale także zapewnić stabilność w całym regionie Europy Środkowo-Wschodniej oraz działać odstrasżająco na potencjalnych agresorów. Zwiększona obecność wojsk Paktu Północnoatlantyckiego w Polsce była również wykorzystywana jako wizerunkowy sukces, a także próba lobbowania konieczności dalszego wzmocnienia wschodniej flanki NATO.

¹⁰ Wiceszef MSWiA Jarosław Zieliński: polskie służby powinny być najnowocześniejsze w Europie, 27.09.2019, <https://www.polskieradio24.pl/5/1222/Artykul/2373875,Wiceszef-MSWiA-Jaroslaw-Zielinski-polskie-sluzby-powinny-byc-najnowoczesniejsze-w-Europie> [dostęp: 15.02.2025].

¹¹ Zob. więcej, A. Nyzio, *Wokół zespolenia służb specjalnych*, „Komentarz ZBN” 2020, nr 2 (57).

¹² Ustawa o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, Krajowy system cyberbezpieczeństwa, Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, Ministerstwo Cyfryzacji.

¹³ Współpraca sojuszników z NATO to gwarancja bezpieczeństwa, Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, Ministerstwo Obrony Narodowej, <https://www.gov.pl/web/obrona-narodowa/wspolpraca-sojusznikow-z-nato-to-gwarancja-bezpieczenstwa-> [dostęp: 15.02.2025].

W trakcie kampanii wyborczej w roku 2019 nie pominięto innych problemów związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym państwa. Szczególny nacisk położono na walkę z przestępczością, w tym przestępczością zorganizowaną oraz korupcją. Pojawiły się obietnice dalszego wzmocnienia działań służb mundurowych oraz wprowadzenie ostrzejszych rozwiązań prawnych, które zwiększały efektywność nie tylko wymiaru sprawiedliwości, ale również zapewniały zwiększenie poczucia bezpieczeństwa samych obywateli. Prowadzona w trakcie kampanii narracja o twardym państwie miała nie tylko skutecznie bronić interesy narodowe, ale także obiecywała obywatelom poczucie bezpieczeństwa, zarówno w wymiarze wewnętrznym, jak i zewnętrznym. Narzędziami do realizacji tego celu miały być silne i zreformowane służby mundurowe, aparat bezpieczeństwa, w tym policja, straż graniczna oraz służby specjalne¹⁴.

Wymienione wcześniej elementy stanowiły podstawę kampanii wyborczej Prawa i Sprawiedliwości w roku wyborczym 2019. Bezpieczeństwo narodowe było jednym z kluczowych tematów, a partia PiS starała się przedstawić jako jedyną siłę zdolną do zapewnienia oraz zabezpieczenia interesów RP, zarówno w wymiarze zewnętrznym, jak i wewnętrznym przed wszelkiego rodzaju zagrożeniami. Prawo i Sprawiedliwość najczęściej wykorzystywało retorykę obrony suwerenności, ochrony granic, sił zbrojnych oraz kontroli przed migracją. Podkreślano znaczenie współpracy z Sojuszem Północnoatlantyckim, a także zabezpieczenie RP w dziedzinie cyberbezpieczeństwa. Wszystkie te elementy miały stworzyć wizerunek Prawa i Sprawiedliwości jako partii odpowiedzialnej za bezpieczeństwo Polski.

Kampania wyborcza roku 2023 z punktu widzenia nie tylko partii Prawa i Sprawiedliwości, ale również w kontekście całej Polski przebiegała już na zupełnie innym poziomie, aniżeli w roku 2019. W kampanii wyborczej z roku 2023 temat bezpieczeństwa stał się jednym z kluczowych, szczególnie eksponowany w kontekście trwającej od lutego 2022 roku pełnoskalowej inwazji na Ukrainę. Poniżej nakreślone zostaną główne aspekty i obszary w dziedzinie bezpieczeństwa wewnętrznego, jak i zewnętrznego, które stanowiły filar kampanii wyborczej PiS.

Jak wymieniono na wstępie, trwająca wojna u naszego wschodniego sąsiada odczuwalnie zwiększyła zagrożenie ze strony Rosji¹⁵. Kluczowym zagadnieniem stała się sytuacja geopolityczna Polski w związku z rosyjską agresją. PiS podkreślał, że wojna na Ukrainie stanowi nie tylko bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa Polski, ale również regionu, a także zwrócił uwagę na konieczność

¹⁴ Ustawa z dnia 15 grudnia 2016 r. o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2017–2020”, Dz.U. 2016, 2140.

¹⁵ A. Bieńczyk-Missała, *Polityka zagraniczna Polski po agresji Rosji na Ukrainę*, „Rocznik Strategiczny” 2023, (28), s. 341–358.

silniejszego zaangażowania się Europy Zachodniej oraz Stanów Zjednoczonych w rozwiązanie tego konfliktu¹⁶, celem ustabilizowania sytuacji w regionie. Nie tylko od momentu wybuchu wojny, ale jeszcze przed jej rozpoczęciem wspierano Ukrainę w walce z agresją rosyjską, zarówno na poziomie pomocy humanitarnej, ale również politycznej. Argumentacja Prawa i Sprawiedliwości wskazywała wyraźnie, że bezpieczeństwo, suwerenność i niepodległość Rzeczypospolitej pośrednio związane są z zapewnieniem ochrony niepodległości i suwerenności Ukrainy.

Modernizacja sił zbrojnych oraz polityka obronna stanowiła temat przewodni w trakcie tych wyborów parlamentarnych. Podkreślono wielkie znaczenie dalszego wzmocnienia sił zbrojnych RP nie tylko pod względem wzrostu liczebności, ale również modernizacji technicznej i dostaw nowego sprzętu wojskowego, który miałby zastąpić poradziecki park sprzętu technicznego. Obiecywano dalsze bardzo szerokie inwestycje sił zbrojnych, tworzenie nowych związków taktycznych, nowych garnizonów we wschodniej części RP, co miało stanowić fundament zapewnienia bezpieczeństwa narodowego. W tym celu skokowo zwiększono wydatki na obronność, a także obiecano, że ponowny wybór Prawa i Sprawiedliwości w tych wyborach parlamentarnych spowoduje wzrost wydatków na obronę co najmniej do poziomu 3% PKB, co finalnie miało zapewnić ochronę przed zagrożeniami zewnętrznymi¹⁷.

Polityka zacieśniania relacji z Sojuszem Północnoatlantyckim oraz ze Stanami Zjednoczonymi¹⁸ w kontekście wojny toczonej na Ukrainie uległa intensyfikacji. Nie chodzi tutaj tylko o fakt powstania hub-u logistycznego, przez który dostarczano broń oraz amunicję walczącej Ukrainie, pomoc humanitarną, ale przede wszystkim o zwiększenie liczebności wojsk NATO na terytorium RP. W kampanii wyborczej podkreślano, że Polska jest nie tylko silnym członkiem Sojuszu Północnoatlantyckiego, której zależy na wzmocnieniu flanki wschodniej, co miało zapewnić bezpieczeństwo regionu, ale jest przede wszystkim sojusznikiem wiarygodnym. Cały czas lobbowano na rzecz zwiększenia obecności wojskowej

---

¹⁶ *Security must be a priority for Europe*, Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, Ministerstwo Obrony Narodowej, <https://www.gov.pl/web/national-defence/security-must-be-a-priority-for-europe>, 16.02.2025, por. J. Bugajski, *Poland Caught in the Middle of Diplomatic Maneuvers Affecting European Defense and Security*, <https://jamestown.org/program/poland-caught-in-the-middle-of-diplomatic-maneuvers-affecting-european-defense-and-security/> [dostęp: 20.02.2025].

¹⁷ J. Borowski, *Wyborcze zapowiedzi PiS: rozbudowa i modernizacja armii*, *Defence24*, 15.10.2023, <https://defence24.pl/polityka-obronna/wyborcze-zapowiedzi-pis-rozbudowa-i-modernizacja-armii> [dostęp: 20.02.2025].

¹⁸ D. Mix, *Poland: Background and US relations*, „Current Politics & Economics of Europe” 2023; por. R. Wordliczek, *Together against contemporary Russian imperialism: the role of Poland in the US security strategy*, „Barometr Regionalny. Analizy i Prognozy” 2023, s. 117–127.

w Polsce. W tym kontekście szczególne znaczenie miało strategiczne partnerstwo ze Stanami Zjednoczonymi. Sojusz militarny z USA, zwłaszcza w kontekście militarnego wsparcia, modernizacji sił zbrojnych w oparciu o amerykański i koreański przemysł zbrojeniowy, a także zwiększenie obecności sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych w Polsce, stanowić miało wizerunkowy sukces w trakcie kampanii wyborczej i podkreślenie kontynuacji polityki zacieśniania relacji bilateralnych z USA, zarówno w kontekście obronnym, jak i gospodarczym.

Tematem przewodnim wobec toczącej się wojny na Ukrainie stała się również ochrona granic i polityka migracyjna państwa. Kryzys migracyjny, jaki miał miejsce w Europie, zmusił do intensyfikacji działań na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa granic zewnętrznych RP, które jednocześnie były granicami zewnętrznymi Unii Europejskiej i NATO. Trwająca od roku 2021 wojna hybrydowa reżimu Aleksandra Łukaszenki, który ściągał do swojego państwa przybyszów z Azji, Bliskiego Wschodu oraz Afryki, a następnie kierował ich na granicę, sprawił, że Polska stanęła wobec ogromnego zagrożenia niekontrolowanego oraz masowego napływu imigrantów¹⁹. W trakcie trwania kampanii wyborczej PiS wielokrotnie podkreślał swoje zaangażowanie w rozwiązanie tej sytuacji, m.in. poprzez budowę muru na granicy Polski z Republiką Białorusi, wysłanie sił zbrojnych RP oraz innych formacji mundurowych celem wsparcia Straży Granicznej, która w wyniku tak gwałtownego kryzysu, nie była w stanie samodzielnie podołać wyzwaniom, przed którymi stanęła. Sprzeciwiano się przyjmowaniu migrantów z krajów afrykańskich oraz Bliskiego Wschodu, gdzie zastosowano tę samą argumentację jak w roku 2019, że ich masowy napływ może stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego. W debacie publicznej niemal codziennie poruszano konieczność rozbudowy muru na granicy, a także intensyfikacji działań pod kątem nielegalnej imigracji. W tym zakresie PiS prezentował się jako partia dbająca o bezpieczeństwo obywateli, która jest w stanie zapewnić stabilność w Polsce oraz w tej części Europy.

Podobnie jak w kampanii w roku 2019 duży nacisk położono także na cyberbezpieczeństwo. W obliczu gwałtownie rosnącego zagrożenia przed cyberatakami znaczenie cyberbezpieczeństwa zaczęło stanowić fundament polityki Prawa i Sprawiedliwości. Trwająca wojna na Ukrainie jasno pokazała, że sparaliżowanie

---

¹⁹ K. Jędrzejczyk-Kuliniak, *Polish-Belarus Border in the Political Narrative During the Migration Crisis in 2021–2022*, [w:] *Producing Cultural Change in Political Communities. The Impact of Populism and Extremism on the International Security Environment*, red. H. Mölder, C.F. Voinea, V. Sazonov, Cham 2023, s. 159–181; por. L. Zessin-Jurek, *(Non)responsibility for Refugees – Communicating about the Belarusian-Polish Border (2021–2023)*, „Studia Migracyjne – Przegląd Polonijny” 2023, s. 101–119.

elementów infrastruktury krytycznej, takich jak chociażby energetyka, może sparaliżować funkcjonowanie państwa, stanowi ogromne zagrożenie życia, zdrowia i bezpieczeństwa obywateli. Tym samym inwestycje w tak zwane cyberwojsko²⁰ stały się jednym z najważniejszych punktów kampanii, a znaczenie tego rodzaju wojsk, które miały stać się samodzielnym komponentem sił zbrojnych, miały zapewnić Polsce większą odporność na ataki w sieci, szczególnie w kontekście gwałtownie rosnącego zagrożenia cyberatakami nie tylko ze strony podmiotów niepaństwowych, ale także wprost zdefiniowanych państw, takich jak Federacja Rosyjska.

Zestawiając ze sobą dwie kampanie wyborcze Prawa i Sprawiedliwości do Sejmu oraz Senatu w roku 2019 oraz 2023, można wskazać na kilka wspólnych cech w zakresie polityki bezpieczeństwa wewnętrznego, jak również zewnętrznego. Pierwszym zauważanym elementem jest duży nacisk kładziony na konieczność ochrony RP zarówno przed podmiotami państwowymi, jak również przed organizacjami terrorystycznymi oraz w związku z masowym napływem nielegalnych imigrantów. W kwestii polityki zagranicznej w kampaniach roku 2019 oraz 2023 zostało podkreślone zagrożenie ze strony Rosji, a także wyzwania, jakie stawały przed Polską w kontekście destabilizacji bezpieczeństwa w Europie w związku z nowymi uwarunkowaniami geopolitycznymi. PiS w tych kampaniach stawiał na wzmacnianie sojuszy międzynarodowych, szczególnie relacji bilateralnych ze Stanami Zjednoczonymi. Kolejnym akcentem silnie eksponowanym w kampaniach wyborczych były wydatki na obronność, modernizację techniczną sił zbrojnych oraz wzrost liczebności armii. PiS postulował skokowe zwiększanie nakładów państwa na obronę, ale również na inne służby mundurowe, mające kluczowy wpływ na bezpieczeństwo RP. PiS w głównej mierze skupiał się na modernizacji technicznej sił zbrojnych, co miało związek z zakupem nowoczesnych systemów artyleryjskich i raketowych, samolotów wielozadaniowych, okrętów wojennych, czy innego sprzętu wojskowego z różnych rodzajów sił zbrojnych, w związku z trwającą wojną na Ukrainie. Pojawiły się obietnice dotyczące formowania nowych jednostek w garnizonach, które miały stacjonować na wschód od Wisły. W obliczu kryzysu międzynarodowego systemu bezpieczeństwa PiS obiecywał zintensyfikowanie działań, mających na celu przygotowanie Wojska Polskiego do nowoczesnej wojny oraz przeciwstawienia się zagrożeniu płynącemu ze strony Federacji Rosyjskiej. Kolejną cechą łączącą obie kampanie wyborcze był nacisk na

---

²⁰ Wojska Obrony Cyberprzestrzeni rozpoczynają działalność, Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, Ministerstwo Obrony Narodowej, <https://www.gov.pl/web/obrona-narodowa/wojska-obrony-cyberprzestrzeni-rozpoczynaja-dzialalnosc> [dostęp: 21.02.2025].

cyberbezpieczeństwo celem ochrony infrastruktury krytycznej RP. Wszelkie zmiany, jakie zaszły w kontekście bezpieczeństwa energetycznego²¹ i cybernetycznego, były eksponowane w obu tych kampaniach. W roku 2019 PiS podkreślał konieczność dalszych inwestycji w bezpieczeństwo energetyczne państwa poprzez dalszy rozwój i rozbudowę infrastruktury gazowej oraz skokowe zwiększanie produkcji energii elektrycznej w Polsce wraz z powracającymi pomysłami budowy pierwszej polskiej elektrowni atomowej. W kampanii roku 2023 zaakcentowano konieczność szybszego reagowania na kryzysy energetyczne, które miały związek z trwającą wojną pomiędzy Rosją a Ukrainą. W ramach dywersyfikacji postawiono również na rozwój odnawialnych źródeł energii. Obiecano wzrost zakresu ochrony przed cyberatakami na systemy energetyczne państwa infrastruktury krytycznej. Istotnym elementem znajdującym miejsce w obu kampaniach wyborczych była walka z międzynarodowym terroryzmem oraz kryzysami migracyjnymi. Obie kampanie koncentrowały się na wyżej wymienionych zagadnieniach, lecz przy kwestiach migracyjnych szczególnie zwracano uwagę na aspekt nielegalnej imigracji. Prawo i Sprawiedliwość w obu przypadkach starało się przekonać wyborców o swojej twardej postawie zarówno na poziomie krajowym, jak również międzynarodowym. W 2019 r. silniejszy akcent kładziono na zagrożenie terrorystyczne w związku z kryzysem migracyjnym, jaki miał miejsce w Europie Zachodniej²², jednocześnie podkreślając swój sprzeciw wobec przyjmowania uchodźców i imigrantów z państw Bliskiego Wschodu oraz Afryki, argumentując to brakiem możliwości skutecznej weryfikacji tych osób, co przekłada się na ryzyko wzrostu zagrożeń terrorystycznych. Podkreślano konieczność wzrostu ochrony granic RP przed nielegalną migracją, z uwzględnieniem kryzysu na granicy polsko-białoruskiej oraz w związku z napięciami na arenie międzynarodowej, w kontekście konfliktu z Unią Europejską dotyczącego polityki azylowej²³.

Oprócz wymienionych powyżej elementów łączących obie kampanie wyborcze PiS z roku 2019 i 2023, należy przedstawić również, jakie elementy powinny być szerzej uwzględnione, a pozostawały na dalszym planie. Poniżej przedstawię kilka obszarów, których zabrakło w szerszej dyskusji zarówno na poziomie krajowym,

---

²¹ K. Grzebiela, *Szczegółne rozwiązania prawne w dziedzinie bezpieczeństwa energetycznego w sektorze gazu ziemnego adresowane do odbiorców chronionych paliw gazowych*. Wybrane zagadnienia, „Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego” 2023, s. 87–104; por. *Bezpieczeństwo energetyczne podstawą rozwoju społeczeństwa*, Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, <https://www.gov.pl/web/polski-atom/bezpieczenstwo-energetyczne-podstawa-rozwoju-spoleczenstwa> [dostęp: 21.02.2025].

²² Zob. więcej: G. Tutak, *Implications of the post-2015 migration crises for the European Union's immigration and asylum policies*, „Annals of Social Sciences / Roczniki Nauk Społecznych” 2024.

²³ Zob. więcej, P. Bałdys, *Stosunek Polaków do kryzysu migracyjnego i imigrantów. Szkic socjologiczny*, „Media i Społeczeństwo” 2021, s. 265–287.

jak i na arenie międzynarodowej. Choć temat cyberbezpieczeństwa był poruszony w obu kampaniach wyborczych, Prawo i Sprawiedliwość nie podało szczegółowych propozycji, w jaki sposób miałyby zaimplementować krajową infrastrukturę cyberbezpieczeństwa. Wyjątek stanowi powołanie wojsk cybernetycznych, które jako komponent sił zbrojnych zabezpieczają siły zbrojne. Kolejnym tematem jest integracja społeczna migrantów zarobkowych z obszaru dawnego ZSRR, ze szczególnym uwzględnieniem obywateli Ukrainy. W obu kampaniach PiS koncentrował się przede wszystkim na polityce antyimigracyjnej, co związane było ze wzrostem zagrożenia terrorystycznego w Europie, a także brakiem możliwości pełnej weryfikacji osób wjeżdżających do Europy. Nie odnoszono się do procesu integracji społecznej osób, które znalazły się już na terytorium RP i uzyskały prawo pobytu celem ich asymilacji z pozostałą częścią społeczeństwa²⁴. W kontekście bezpieczeństwa wewnętrznego brak szerokiej debaty na ten temat oraz brak jasno sprecyzowanych programów integracyjnych dla cudzoziemców mógł doprowadzić i z perspektywy 2025 r. doprowadził do wzrostu napięć społecznych oraz możliwości wykluczenia niektórych grup narodowościowych. Niezwykle istotną kwestią, która była tematem przewodnim obu kampanii wyborczych, była polityka obronna. Prawo i Sprawiedliwość kładło szczególny nacisk na wzmacnianie sił zbrojnych, modernizację techniczną i wzrost liczebności armii w związku z zagrożeniem płynącym ze strony Federacji Rosyjskiej. Pomimo bardzo rozbudowanych planów w debacie publicznej, a także w trakcie trwania obydwu kampanii, zabrakło kilku istotnych elementów dla funkcjonowania sił zbrojnych, a także zapewnienia przewagi nad potencjalnym przeciwnikiem w przyszłym konflikcie zbrojnym. Brak informacji o pracach, bądź możliwości wykorzystania w siłach zbrojnych na szeroką skalę sztucznej inteligencji, a także systemów dronowych różnego rodzaju. Zapowiadane na przestrzeni wielu lat masowe zakupy dronów dla Wojska Polskiego nie zostały zrealizowane w takiej skali, w jakiej to było zapowiadane. Taki stan rzeczy tłumaczyć można tajemnicą wojskową, lecz należy nadmienić, że w dużo bardziej zaawansowanych technologicznie państwach NATO, informuje się opinię publiczną o swoim potencjale i kierunkach dalszego rozwoju.

Choć Prawo i Sprawiedliwość wielokrotnie odwoływało się do konieczności zacieśniania współpracy w ramach NATO, w relacjach bilateralnych ze Stanami Zjednoczonymi, również zabrakło szerszej dyskusji temat roli i miejsca Polski w Unii Europejskiej, a także wpływu na arenie międzynarodowej RP, szczególnie w kontekście kryzysu migracyjnego w Europie oraz wzrostu zagrożeń związanych

---

²⁴ M. Stolarczyk, *Stanowisko Polski wobec kryzysu migracyjno-uchodźczego Unii Europejskiej*, „Krakowskie Studia Międzynarodowe” 2017, XIV, nr 2.

z terroryzmem. W kampaniach wyborczych PiS nie skupiał się na skonkretyzowaniu współpracy z Unią Europejską, na takich obszarach jak bezpieczeństwo, zwalczanie terroryzmu, zagrożeń związanych z kryzysem migracyjnym, czy wspólną polityką obronną. Unia Europejska była najczęściej przedstawiana jako układ polityczny, mający negatywny wpływ na bezpieczeństwo, zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne RP. Należy również uwzględnić politykę związaną z kryzysem klimatycznym. Chociaż polityka ta jest coraz szerzej dyskutowana na arenie międzynarodowej, nie znalazło to wystarczającego odzwierciedlenia w kampaniach wyborczych Prawa i Sprawiedliwości w roku 2019 i 2023. W kontekście bezpieczeństwa wewnętrznego nie zwracano uwagi na zagrożenia płynące ze zmian klimatycznych, takich jak katastrofy naturalne i inne niespodziewane zjawiska pogodowe. Co szczególnie ważne, kryzys, jaki miał miejsce w Europie, mógłby przybrać na sile, jeżeli w innych częściach świata będzie dochodziło do częstszych klęsk naturalnych i co z tego wynika możliwej klęski głodu, co doprowadzi do masowego, liczonego w milionach napływu ludzi do Europy, a będzie miało bezpośrednie przełożenie na bezpieczeństwo wewnętrzne i możliwość destabilizacji sytuacji.

Bibliografia

- Bałdys P., *Stosunek Polaków do kryzysu migracyjnego i imigrantów. Szkic socjologiczny*, „Media i Społeczeństwo” 2021, nr 14, s. 265–287.
- Bezpieczeństwo energetyczne podstawą rozwoju społeczeństwa*, Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, <https://www.gov.pl/web/polski-atom/bezpieczenstwo-energetyczne-podstawa-rozwoju-spoleczenstwa> [dostęp: 21.02.2025].
- Bieńczyk-Missala A., *Polityka zagraniczna Polski po agresji Rosji na Ukrainę*, „Rocznik Strategiczny” 2023, t. 28, s. 341–358.
- Borowski J., *Wyborcze zapowiedzi PiS: rozbudowa i modernizacja armii*, Defence24, 15.10.2023, <https://defence24.pl/polityka-obronna/wyborcze-zapowiedzi-pis-rozbudowa-i-modernizacja-armii> [dostęp: 20.02.2025].
- Bugajski J., *Poland Caught in the Middle of Diplomatic Maneuvers Affecting European Defense and Security*, <https://jamestown.org/program/poland-caught-in-the-middle-of-diplomatic-maneuvers-affecting-european-defense-and-security/> [dostęp: 20.02.2025].
- Cudzoziemcy wykonujący pracę w Polsce w 2022*, Główny Urząd Statystyczny, 2023.
- Grzebiela K., *Szczególne rozwiązania prawne w dziedzinie bezpieczeństwa energetycznego w sektorze gazu ziemnego adresowane do odbiorców chronionych paliw gazowych. Wybrane zagadnienia*, „Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego” 2023, nr 28(15), s. 87–104. <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wydarzenia/inicjatywa-trojmorza--three-seas-initiative,637> [dostęp: 15.02.2025].
- Jędrzejczyk-Kuliniak K., *Polish-Belarus Border in the Political Narrative During the Migration Crisis in 2021–2022*, [w:] *Producing Cultural Change in Political Communities. The Impact of Populism and Extremism on the International Security Environment*, red. H. Mölder, C.F. Voinea, V. Sazonov, Cham 2023, s. 159–181.

- Jureńczyk Ł., *Changing the Importance of Poland in the Security Policy of the United States in the Context of the war in Ukraine*, „Przegląd Politologiczny” 2023, nr 1, s. 53–64.
- Kancik-Kołtun E., *War in Ukraine and the sense of security of Polish citizens*, „Historia i Polityka” 2024, 55(48), s. 29–43.
- Kolaszyński M., *Problematyka bezpieczeństwa wewnętrznego poruszana podczas kampanii parlamentarnej w 2015 roku*, [w:] *Oblicza kampanii wyborczych 2015*, red. M. Kułakowska, P. Borowiec, P. Ścigaj, Kraków 2016, s. 222–224.
- Mix D., *Poland: Background and US relations*, „Current Politics & Economics of Europe” 2023.
- Nyzio A., *Na peryferiach debaty: problematyka bezpieczeństwa wewnętrznego w kampanii wyborczej 2019 roku*, [w:] *Kampania parlamentarna 2019 roku*, red. P. Borowiec, A. Tyszkiewicz, Kraków 2021, s. 203–214.
- Nyzio A., *Wokół zespolenia służb specjalnych*, „Komentarz ZBN” 2020, nr 2(57).
- Oficjalne dane na temat przekazanego uzbrojenia można znaleźć na Oficjalnej stronie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wydarzenia/polska-pomoc-dla-ukrainy-plen,93620> [dostęp: 15.02.2025].
- Polityka zagraniczna i obronna*, program Prawa i Sprawiedliwości, 2019, s. 171–192.
- Polska liderem koalicji państw wspierających Ukrainę*, Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, Ministerstwo Obrony Narodowej.
- Security must be a priority for Europe*, Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, Ministerstwo Obrony Narodowej, <https://www.gov.pl/web/national-defence/security-must-be-a-priority-for-europe> [dostęp: 16.02.2025].
- Stolarczyk M., *Stanowisko Polski wobec kryzysu migracyjno-uchodźczego Unii Europejskiej*, „Krakowskie Studia Międzynarodowe” 2017, XIV, nr 2.
- Tutak G., *Implications of the post-2015 migration crises for the European Union's immigration and asylum policies*, „Annals of Social Sciences / Roczniki Nauk Społecznych” 2024, t. 52, nr 4.
- Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o wzmocnionej współpracy obronnej, podpisana w Warszawie dnia 15 sierpnia 2020 r.*, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20200002153> [dostęp: 15.02.2025].
- Ustawa o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, Krajowy system cyberbezpieczeństwa, Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, Ministerstwo Cyfryzacji.
- Ustawa z dnia 15 grudnia 2016 r. o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu w latach 2017–2020”, Dz.U. 2016, 2140.
- Wojska Obrony Cyberprzestrzeni rozpoczynają działalność, Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, Ministerstwo Obrony Narodowej, <https://www.gov.pl/web/obrona-narodowa/wojska-obrony-cyberprzestrzeni-rozpoczynaja-dzialalnosc> [dostęp: 21.02.2025].
- Wiceszef MSWiA Jarosław Zieliński: *polskie służby powinny być najnowocześniejsze w Europie*, 27.09.2019, <https://www.polskieradio24.pl/5/1222/Artykul/2373875,Wiceszef-MSWiA-Jaroslaw-Zielinski-polskie-sluzby-powinny-byc-najnowocześniejsze-w-Europie> [dostęp: 15.02.2025].
- Wordliczek R., *Together against contemporary Russian imperialism: the role of Poland in the US security strategy*, „Barometr Regionalny. Analizy i Prognozy” 2023, t. 19, nr 1, s. 117–127.
- Współpraca sojuszników z NATO to gwarancja bezpieczeństwa*, Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, Ministerstwo Obrony Narodowej, <https://www.gov.pl/web/obrona-narodowa/wspolpraca-sojusznikow-z-nato-to-gwarancja-bezpieczenstwa-> [dostęp: 15.02.2025].
- Zessin-Jurek L., *(Non)responsibility for Refugees – Communicating about the Belarusian-Polish Border (2021–2023)*, „Studia Migracyjne – Przegląd Polonijny” 2023, t. 49, nr 3, s. 101–119.

Polityka bezpieczeństwa w kampanii wyborczej Prawa i Sprawiedliwości w latach 2019 oraz 2023

Abstrakt: Tematyka bezpieczeństwa była istotnym elementem kampanii wyborczych w 2019 oraz 2023 r. w Polsce. W obu przypadkach była traktowana jako jedno z głównych zagadnień, z uwagi na sytuację geopolityczną, obawy o stabilność wewnętrzną oraz zmieniające się wyzwania globalne. Kampania do wyborów parlamentarnych w roku 2019 przyniosła następującą problematykę: Zewnętrzne zagrożenia wojskowe, które w kontekście rosnącego napięcia na wschodnich granicach Polski, stawiało na zwiększenie wydatków na armię, modernizację sprzętu wojskowego oraz rozwój infrastruktury wojskowej. Bezpieczeństwo wewnętrzne i związana z tym konieczność wzmocnienia służb porządkowych, w tym policji oraz służb wywiadowczych, w odpowiedzi na zagrożenia terrorystyczne oraz kryzysy migracyjne. Oczywiście pojawił się temat migracji, co podkreślało konieczność ochrony granic przed niekontrolowanymi napływami uchodźców i migrantów, co miało zapewnić większe poczucie bezpieczeństwa obywateli. Temat bezpieczeństwa był także szeroko omawiany w kontekście współpracy międzynarodowej. PiS podkreślał potrzebę utrzymywania silnej obecności Polski w NATO, jednocześnie krytykując politykę migracyjną UE, która według rządu mogła prowadzić do zagrożenia bezpieczeństwa. Kampania roku 2023 i trwająca wojna na Ukrainie podkreśliła znaczenie bezpieczeństwa państwa, jak również stanowiła ważny punkt kampanii, ale z nowymi akcentami wynikającymi z sytuacji międzynarodowej i krajowej. W obliczu wojny na Ukrainie temat bezpieczeństwa militarnego i obronności stał się jeszcze bardziej kluczowy. PiS kontynuowało narrację o zwiększaniu wydatków na wojsko, zakładając dalszą modernizację armii, w tym zakup nowoczesnego sprzętu i broni, np. systemów raketowych, czołgów czy myśliwców. Również obiecywano rozwój infrastruktury wojskowej oraz dalsze inwestycje w obronę terytorialną. Federacja Rosyjska stała się centralnym punktem narracji o zagrożeniu. PiS zwracał uwagę na konieczność utrzymywania silnej obecności wojskowej NATO w Polsce i regionie, by przeciwdziałać wpływowi rosyjskiemu. Podobnie jak w poprzednich wyborach parlamentarnych partia PiS wskazywała na potrzebę wzmocnienia służb mundurowych w obliczu rosnącego zagrożenia terroryzmem, zarówno wewnętrznym, jak i międzynarodowym, szczególnie w kontekście niestabilności na wschodnich granicach Polski. W 2023 r. w obliczu zagrożeń związanych z cyberatakami, temat cyberbezpieczeństwa stał się również istotnym elementem kampanii. PiS obiecywało inwestycje w obronę przed atakami hakerskimi oraz rozwój infrastruktury cyfrowej służącej bezpieczeństwu narodowemu. W obu kampaniach tematyka bezpieczeństwa była obecna na wielu poziomach – od kwestii obrony narodowej, przez zagrożenia zewnętrzne (głównie związane z Rosją), aż po zagrożenia wewnętrzne (np. terroryzm, migracja). W 2019 r. większy nacisk kładziono na rozwój sił zbrojnych i zabezpieczenie granic przed nielegalną migracją, podczas gdy w 2023 r. temat bezpieczeństwa nabrał szczególnej wagi w związku z wojną na Ukrainie i rosnącymi zagrożeniami związanymi z Rosją oraz cyberatakami.

Słowa kluczowe: wybory parlamentarne, NATO, migracja, wojna, obrona narodowa

Security policy in the election campaign of Law and Justice (Prawo i Sprawiedliwość – PiS) in 2019 and 2023

Abstract: Security topics were an important element of the 2019 and 2023 election campaigns in Poland. In both cases, it was treated as one of the main issues, due to the geopolitical situation, concerns about domestic stability and changing global challenges. The campaign for the

2023 parliamentary elections brought the following issues: External military threats, which, in the context of growing tensions on Poland's eastern borders, placed a premium on increasing military spending, modernizing military equipment and developing military infrastructure. Internal security and the related need to strengthen law enforcement, including police and intelligence services, in response to terrorist threats and migration crises. Of course, the topic of migration came up, emphasizing the need to protect borders from uncontrolled flows of refugees and migrants to ensure a greater sense of security for citizens. The topic of security was also widely discussed in the context of international cooperation. PiS stressed the need to maintain Poland's strong presence in NATO, while criticizing the EU's migration policy, which the government said could lead to security risks. The 2023 campaign and the ongoing war in Ukraine highlighted the importance of state security, as well as being an important campaign point, but with new emphases based on the international and domestic situation. With the war in Ukraine, the topic of military security and defense became even more central. PiS continued the narrative of increasing military spending, assuming further modernization of the army, including the purchase of modern equipment and weapons, such as missile systems, tanks and fighters. Also promised was the development of military infrastructure and further investment in territorial defense. The Russian Federation became the centerpiece of the threat narrative. PiS emphasized the need to maintain a strong NATO military presence in Poland and the region to counter Russian influence. As in previous parliamentary elections, the Law and Justice party pointed to the need to strengthen uniformed services in the face of the growing threat of terrorism, both domestic and international, especially in the context of instability on Poland's eastern borders. With the threat of cyber attacks in 2023, the topic of cyber-security also became an important element of the campaign. PiS promised investments in defense against hacking attacks and the development of digital infrastructure for national security. In both campaigns, security themes were present on many levels – from national defense issues, to external threats (mainly related to Russia), to internal threats (e.g., terrorism, migration). In 2019, there was a greater emphasis on developing the armed forces and securing the borders against illegal migration, while in 2023, the security theme took on special importance due to the war in Ukraine and the growing threats related to Russia and cyber attacks.

Keywords: parliamentary elections, NATO, migration, war, national defense